

Tích tụ ruộng đất giúp huyện Đông Hưng sử dụng hiệu quả tài nguyên đất đai.

KỶ 4: ĐẠI DIỆN ĐÃ LÀ DOANH NHÂN NÔNG NGHIỆP?

Tổ chức sản xuất quy mô lớn nhờ cơ giới hóa, khoa học kỹ thuật, tạo lượng hàng hóa ổn định cung cấp ra thị trường, đại diện đang dần trở thành nông dân chuyên nghiệp trên đồng ruộng. Nhưng để trở thành doanh nhân nông nghiệp vẫn còn nhiều cái khó.

Đề thành khó

Với những đại diện, tác đất chính là tác vàng. Thế nhưng, họ đang phải đối mặt với tình trạng "khát" đất sản xuất hàng hóa tập trung quy mô lớn, ổn định dù ruộng bỏ hoang vẫn còn, người chán ruộng ngày một nhiều... Theo Bộ trưởng Bộ Nông nghiệp và Phát triển nông thôn Lê Minh Hoan, chăn nuôi nông dân hiện nay có 5 cái nhất, gồm: nhiều bức xúc nhất; hy sinh nhiều nhất; đóng góp nhiều nhất; hưởng lợi từ thành tựu đổi mới ít nhất và nghèo nhất và 5 cái thiếu: thiếu kiến thức khoa học kỹ thuật; thiếu vốn; thiếu vật tư tốt, cây và con giống tốt; thiếu thông tin thị trường; thiếu liên kết.

theo giá vật tư nông nghiệp tăng cao khiến nông dân chán, bỏ ruộng. Đây là cơ hội cho những nông dân có máy móc, có ý tưởng, có quyết tâm, yêu ruộng, đam mê với nông nghiệp. Sau 4 năm "nhặt nhanh", ông Nguyễn Công Chung, xã Vũ Lạc (thành phố Thái Bình) gom được 30 mẫu ruộng của trên 100 hộ dân. "Hệ nghe thấy ai bỏ ruộng là tôi gom. Phần lớn diện tích tôi mượn cấy của dân, họ không đòi hỏi phí thuê, chủ yếu là giữ ruộng cho bà con. Cũng bởi thuê, mượn không có giấy tờ, hợp đồng nên cấy vụ nào biết vụ đó" - ông Chung cho biết. Ruộng đất dù ở thời kỳ nào cũng luôn gắn bó máu thịt với nông dân. "Cùng đình", "Không một tác đất cắm dùi" từng là nổi thống khổ của thế hệ cha ông

họ. Vậy nên ngày nay, dù nhiều nông dân có ruộng chuyển đổi sang sinh sống bằng nhiều công việc, ngành nghề khác nhưng vẫn tồn tại tâm lý "phải giữ cho bằng được ruộng đất" với cùng một suy nghĩ, nếu gặp thất bại, rủi ro vẫn còn "đường lùi" về làm ruộng, coi đồng ruộng như "cửa để dành" phòng khi sa cơ. Gia đình ông Nguyễn Văn Cải, phường Trần Lâm (thành phố Thái Bình) có 5 sào ruộng không cấy bởi nhà neo người, 2 con đều đi làm công ty, ông bà trên 70 tuổi, sức khỏe yếu. Cả cánh nên cấy vụ nào biết vụ đó" - ông Cải chia sẻ: Khu vực này đã quy hoạch bảo vệ đất dân cư, trung tâm thương mại nên cố giữ lại, đợi nhà

nước thu hồi nhận đền bù, hỗ trợ. Nếu có công ty nào mua đất thì cũng bán luôn chứ cho người khác thuê thì không, chỉ cho mượn khi cần chủ động lấy lại. Là địa phương đi đầu trong phong trào tích tụ, tập trung ruộng đất, huyện Đông Hưng hiện có hơn 300 hộ tích tụ với diện tích khoảng 1.220ha, trong đó 72 hộ tích tụ từ 5ha trở lên, 18 hộ tích tụ từ 10ha trở lên. Việc tích tụ ruộng đất đã giúp địa phương sử dụng hiệu quả tài nguyên đất đai. Ông Vương Đức Hằng, Phó Chủ tịch UBND huyện cho biết: Đa số các hộ tích tụ ruộng đất đã đầu tư, ứng dụng máy móc vào sản xuất như máy cấy, máy gặt, máy sấy, máy làm đất, thực vật và các hộ này thực sự đã thay đổi cuộc sống

của mình bằng chính nghề nông, góp phần giảm diện tích ruộng bỏ hoang trên địa bàn huyện. Nếu như năm 2018 toàn huyện có 400ha ruộng bỏ hoang thì đến năm 2023 giảm chỉ còn 35ha, chủ yếu ở những vị trí khó canh tác, cạnh khu công nghiệp, chuồng bỏ phá hại, nước thải ô nhiễm, khu trũng, khó khăn cơ giới hóa. Tuy nhiên, việc tích tụ vẫn mang tính tự phát, không thành vùng nên khó cho công tác quản lý, áp dụng đồng bộ cơ giới hóa các khâu sản xuất. Những hộ tích tụ thiếu vốn đầu tư sản xuất, việc tiếp cận nguồn vốn tín dụng còn nhiều hạn chế.

Anh hùng Lao động Trần Mạnh Báo, Chủ tịch Hội đồng quản trị, Tổng giám đốc Công ty Cổ phần Tập đoàn Thái Bình Seed chia sẻ: Anh em chủ yếu tiếc ruộng, thuê gom ruộng người dân bỏ hoang để gieo cấy nên về pháp lý đất vẫn chưa phải của họ, chưa chủ động trong quản lý lô đất cũng như tổ chức sản xuất. Bên cạnh đó, kiến thức về khoa học nông nghiệp, xây dựng thương hiệu, thị trường còn yếu.

Đi cấy còn trông nhiều bề

Vụ mùa năm 2023, khu vực kho, xưởng sấy thóc của ông Đỗ Văn Dân đầu tư tại xã Vũ Quý (Kiến Xương) bị sự cố chập điện dẫn tới hỏa hoạn. Lúc đó trong kho đang trữ 400 tấn thóc. Bà con hàng xóm kéo tới hỗ trợ, giúp ông chặn được đám cháy. Tuy nhiên, sự cố này khiến gia đình ông thiệt hại hơn 1 tỷ đồng. Đối với người nông dân, đây là số tiền rất lớn. Thời điểm chúng tôi về, khu vực kho đã được sửa chữa, cũng có nhưng khói từ đám cháy vẫn bám đen mái tôn nhũn nhỉ nhừ, cảnh tình ông Dân về sự cố có thể xảy đến bất cứ lúc nào.

Là người dám nghĩ, dám làm, tiên phong của phong trào tích tụ, tập trung ruộng đất đồng thời là Chủ tịch CLB đại diện tỉnh Thái Bình, với ông Dân, đây là một bài học lớn của việc đầu tư cho nông nghiệp đổi

mặt với muôn phần rủi ro, không chỉ là thiên tai, dịch họa. "Làm lớn, hiệu quả lớn cũng đồng nghĩa với rủi ro cao. Hiện tôi có 7 máy cấy, 4 máy gặt, 5 máy cày cùng hệ thống máy móc, lò sấy... cả kho hàng khoảng 10 tỷ đồng. Thời mùa thu hoạch, một ngày thu về vài trăm tấn thóc, không có kho chứa thì để ở đâu. Thứ hai, với lúa tươi vừa gặt, nếu để quá 24 giờ không kịp sấy sẽ ảnh hưởng tới chất lượng hạt thóc. Điều quan trọng, tư thương gây sức ép với đại diện để ghim giá, giảm giá gây thiệt hại cho người sản xuất. Vì thế, nếu có kho chứa, chúng tôi sẽ chủ động được việc bảo quản thóc gạo, giữ được thóc để giữ được giá. Ngoài sản lượng của gia đình, tôi thu mua thóc hoặc làm dịch vụ sấy cho anh em, có thời điểm cả 50, 60 tấn thóc chất ngoài đường. Rồi máy móc hết vụ cũng phơi ngoài mưa nắng. Chúng tôi cũng xót lắm mà không sao được" - ông Dân phân tích.

Ông Nguyễn Duy Chính,
Phó Giám đốc Sở Tài nguyên và Môi trường

Hiện nay người dân vẫn chưa quan tâm đến việc xin cấp giấy chứng nhận quyền sử dụng đất với đất nông nghiệp. Đây chính là khó khăn, rào cản trong quá trình tích tụ, tập trung đất đai theo hình thức chuyển nhượng quyền sử dụng đất.

Ông Phạm Văn Hiến,
Giám đốc HTX SXKD DVNN Thanh Nê, thị trấn Kiến Xương

Khó khăn tích tụ ruộng đất là do các hộ có ruộng chỉ cho mượn, bởi họ coi đây là nguồn tài sản để dành cho con cháu dự phòng khi sa cơ lỡ vận.

Ông Nguyễn Công Chung,
xã Vũ Lạc (thành phố Thái Bình)

Đồng ruộng còn manh mún, một cánh một khu vực mình chưa tập trung, đổi được nên việc cấy một giống hoặc điều tiết nước thuận lợi cho sản xuất còn nhiều khó khăn. Đặc biệt, dịch họa, chuột cắn phá nhiều.

Bà Nguyễn Thị Nga, Phó Giám đốc Sở Nông nghiệp và Phát triển nông thôn cho biết: Tích tụ, tập trung ruộng đất được coi là bước thứ hai sau dồn điền đổi thửa nhằm thu hút các cá nhân, doanh nghiệp đầu tư vào, đưa máy móc thiết bị hiện đại, áp dụng khoa học kỹ thuật để nâng cao hiệu quả sản xuất, tạo điều kiện để thực hiện thành công đề án cơ cấu lại ngành nông nghiệp của tỉnh. Tuy nhiên, việc tích tụ, tập trung ruộng đất trong nông nghiệp của tỉnh Thái Bình gặp không ít khó khăn: ruộng đất manh mún, vì vậy để tích tụ được diện tích đủ lớn thì phải ký kết hợp đồng với rất nhiều hộ gia đình; còn có tâm lý giữ ruộng hoặc phá vỡ hợp đồng thuê, mượn ruộng ở một bộ phận nông dân. Giữa hộ nông dân với các HTX, doanh nghiệp đang thiếu sự tin cậy lẫn nhau trong việc hình thành các chuỗi sản xuất, liên kết tích tụ, tập trung ruộng đất quy mô lớn cho sản xuất nông nghiệp hàng hóa. Sản

xuất nông nghiệp chịu ảnh hưởng lớn của thời tiết, khí hậu, dịch bệnh, vì vậy đầu tư vào nông nghiệp thường có rủi ro lớn, cùng với đó là thời gian thu hồi vốn khá dài. Phần lớn diện tích đất thuê để sản xuất ở vùng đất xấu, trũng, xa khu dân cư, cơ sở hạ tầng còn hạn chế, ảnh hưởng đến đầu tư sản xuất và năng suất, chất lượng sản phẩm. Trong tổng số hơn 1.900 tổ chức, hộ gia đình, cá nhân thực hiện tích tụ, tập trung đất đai đã có 473 hộ tích tụ, tập trung quy mô từ 5ha trở lên. Tuy nhiên, theo thống kê của ngành chuyên môn, hình thức tích tụ, tập trung chính vẫn là

thuê, mượn ruộng đất do người dân tự thỏa thuận (chiếm trên 90% diện tích) với thời gian thuê, mượn ngắn (dưới 5 năm) hoặc không giao hạn thời gian rõ ràng, không thực hiện các thủ tục pháp lý theo quy định. Diện tích thực hiện theo hình thức chuyển nhượng quyền sử dụng đất chỉ chiếm gần 5%. Do đó, tích tụ, tập trung ruộng đất chưa mang tính bền vững, chủ thể đứng ra tích tụ, tập trung đất đai vẫn "nhấp nhúm" với tư liệu sản xuất trong tay, chưa thực sự yên tâm đầu tư hay tính chuyên nghiệp hàng hóa. Sản

(còn nữa)
NHÓM PHỎNG VIÊN

HƯNG HÀ Chăm sóc, bảo vệ lúa xuân

Hiện nay, 10.350ha lúa xuân của huyện Hưng Hà đang trong giai đoạn đẻ nhánh rộ đến làm đồng. Nông dân trong huyện đang tích cực chăm sóc, phòng, trừ sâu bệnh bảo vệ lúa, phấn đấu giành vụ xuân thắng lợi.

Vụ xuân năm nay, ông Nguyễn Văn Khuyến, thôn Quan Khê, xã Tân Lễ gieo cấy hơn 1 mẫu lúa chủ yếu là giống BC15 và TBR225. Ông Khuyến chia sẻ: Tranh thủ thời tiết thuận lợi, gia đình tôi tập trung bón thúc, làm cỏ, tía dặm và bắt ốc bươu vàng để lúa sinh trưởng, phát triển tốt. Vụ xuân "lúa lấy nước làm áo" nên chúng tôi luôn giữ mực nước nông thường xuyên

khắp mặt ruộng giúp cho lúa đẻ nhánh tốt, bộ rễ ăn sâu, cây khỏe, hạn chế sâu bệnh hại. Đồng thời, chủ động bón thúc theo phương châm nặng đầu, nhẹ cuối bằng các loại phân bón tổng hợp NPK chuyên thức để lúa phát triển cân đối. Đến nay, tôi đã hoàn thành bón thúc đợt 1 và tiến hành diệt chuột hạn chế thấp nhất sinh vật gây hại cho lúa xuân.

Ông Trần Ngọc Võ, Giám đốc HTX DVNN xã Tân Lễ cho biết: Hiện nay, hơn 170ha lúa xuân của xã sinh trưởng và phát triển tốt, đang trong giai đoạn đẻ nhánh rộ, đây là giai đoạn quan trọng và quyết định năng suất cây lúa, do vậy HTX đã cử cán bộ trực tiếp xuống đồng hướng dẫn nông dân thực hiện các biện pháp chăm sóc và sử dụng lượng phân bón hợp lý. Đến nay, nông dân trong xã đã

hoàn thành bón thúc đợt 1, chúng tôi đang tiến hành làm mới bờ để diệt chuột đợt 2 và điều tiết nước hợp lý cho bà con chăm sóc lúa. Ngoài ra, chúng tôi khuyến cáo nông dân thường xuyên thăm đồng theo dõi tình hình sinh trưởng, phát triển và các đối tượng sâu bệnh phát sinh để phòng ngừa khi đến ngưỡng.

Hiện nay, trên 300ha lúa xuân của xã Duyên Hải đang phát triển tốt, tuy nhiên một số diện tích bị chuột phá hại. Để bảo vệ an toàn cho lúa xuân, HTX DVNN xã đã duy trì tổ diệt chuột gồm 7 người thường xuyên đánh bắt thủ công, đặt cạm và dùng thuốc hóa học để đánh bắt, hạn chế thấp nhất diện tích lúa bị chuột phá hại. Ông Nguyễn Xuân Luyến, Giám đốc HTX cho biết: Chúng tôi cũng khuyến cáo nông dân tập trung vệ sinh đồng ruộng, thu gom bèo bống, cỏ dại trên nương máng, gò đống, không để chuột có nơi trú ngụ. Đồng thời, mua 2 tấn thóc ép thuốc hóa học để tiến hành rải thuốc diệt chuột liên tục, đồng loạt trên mọi xứ đồng; tiếp tục huy động mọi nguồn lực, nhân lực để tổ chức triển khai diệt chuột, kết hợp nhiều biện pháp để tăng hiệu quả.

Ngày sau khi hoàn thành bón thúc đợt 1, bà con trong huyện tiếp tục tập trung làm cỏ để cỏ dại không cạnh tranh dinh dưỡng, giúp giải phóng khí độc tích tụ trong đất, cung cấp oxy giúp lúa phát triển tốt bộ rễ cũng như tăng hiệu quả sử dụng phân bón, tránh hiện tượng mất dinh dưỡng do rửa trôi và bay hơi. Từ đầu tháng 3 đến nay, thời tiết mưa phùn kèm

nồm ẩm kéo dài tạo điều kiện cho bệnh đạo ôn phát sinh gây hại ở một số giống lúa như nếp, TBR225... Qua kiểm tra, lúa xuân tại một số địa phương đã xuất hiện những vết bệnh mới, tỷ lệ nơi cao 3 - 5%, cục bộ 7 - 10%, có nguy cơ lan ra diện rộng. Ông Phạm Văn Bình, Trưởng phòng Nông nghiệp và Phát triển nông thôn huyện cho biết: Trước tình hình trên, chúng tôi chỉ đạo HTX DVNN các xã, thị trấn cử cán bộ thường xuyên kiểm tra đồng ruộng, phát hiện sớm các đối tượng sâu bệnh phát sinh gây hại để hướng dẫn bà con có biện pháp phòng, trừ khi đến ngưỡng, bằng các loại thuốc đặc hiệu để phun phòng, trừ theo nguyên tắc "4 đúng" để giảm chi phí sản xuất, bảo vệ môi trường sinh thái.

Đối với những ruộng lúa bị bệnh cần điều tiết nước hợp lý, để mực nước nông thường xuyên, không được để ruộng khô hạn, không bón đạm đơn, không phun chất kích thích sinh trưởng hoặc phân qua lá. Ngoài ra, chúng tôi khuyến cáo nông dân diệt chuột bằng nhiều hình thức, kết hợp biện pháp sinh học, thủ công, tuyệt đối không dùng các loại thuốc cấm, dùng điện và một số biện pháp để gây nguy hiểm cho người, vật nuôi.

Vụ xuân là vụ quan trọng, thành công của vụ xuân sẽ tạo tiền đề cho sản xuất vụ mùa. Tin tưởng rằng, với sự vào cuộc quyết liệt của hệ thống chính trị, vụ xuân năm 2024 của huyện Hưng Hà sẽ giành thắng lợi cao về năng suất và chất lượng.

THANH THỦY

Nông dân huyện Hưng Hà hoàn thành bón thúc đợt 1 cho lúa xuân.

VŨ THƯ

Quý I, tổng giá trị sản xuất ước đạt 3.811 tỷ đồng

Quý I năm 2024, tổng giá trị sản xuất của huyện Vũ Thư ước đạt 3.811 tỷ đồng, tăng 5,21% so với cùng kỳ năm 2023, đạt 25,06% kế hoạch năm. Trong quý, sản xuất nông nghiệp ổn định, huyện có thêm 3,68km đường lắp đặt điện chiếu sáng, thêm 7 sản phẩm được công nhận sản phẩm OCOP. Số thu tiền sử dụng đất đạt 13,2 tỷ đồng. Lũy kế tổng thu ngân sách nhà nước về thuế, phí và lệ phí đạt 56,5 tỷ đồng, đạt 22% dự toán năm, bằng 125% so với cùng kỳ. Lĩnh vực văn hóa, xã hội có nhiều chuyển biến tích cực; công tác an sinh xã hội được triển khai kịp thời. An ninh chính trị, trật tự an toàn xã hội được giữ vững.

Trong quý II, huyện tập trung chỉ đạo một số nhiệm vụ trọng tâm: Đôn đốc các xã đẩy mạnh xây dựng nông thôn mới nâng cao; chỉ đạo quyết liệt công tác giải phóng mặt bằng các dự án để bảo đảm tiến độ đề ra; nỗ lực tổ chức đấu giá quyền sử dụng đất để tạo nguồn thu. Đặc biệt, huyện làm tốt công tác tuyên truyền, tổ chức các hoạt động hưởng tới kỷ niệm 95 năm thành lập Chi bộ Thư Vũ và 55 năm thành lập huyện Vũ Thư sẽ diễn ra trong quý II, quý III năm nay.

QUYNH LƯU

9 vùng sản xuất được cấp chứng nhận VietGAP

Đến nay, huyện Vũ Thư có 9 vùng sản xuất được cấp chứng nhận vùng thực hành nông nghiệp tốt (VietGAP) tại các xã: Tân Phong, Tân Hòa, Minh Lăng, Dũng Nghĩa (vùng trồng lúa); Vũ Hội, Tự Tân (vùng trồng cây ăn quả); Bạch Thuận (trồng dược liệu); Trung An, Song An (vùng trồng rau màu).

Nông dân xã Vũ Văn (Vũ Thư) tích cực chuyển đổi cơ cấu cây trồng, nâng cao hiệu quả sản xuất.

Việc triển khai xây dựng, áp dụng và đánh giá chứng nhận tiêu chuẩn VietGAP cho 9 vùng sản xuất lúa, rau, quả, cây dược liệu an toàn trên địa bàn huyện Vũ Thư bước đầu đã tạo ra những thay đổi trong thói quen sản xuất của người dân. Các hộ đã nhận thức được tầm quan trọng của tiêu chuẩn VietGAP và ý thức việc sản xuất cây trồng an toàn, nâng cao chất lượng sản phẩm của chính mình. Bên cạnh đó, các hộ đã biết sắp xếp, tách biệt các khu vực: pha thuốc, nơi chứa phân bón, nơi chứa thuốc bảo vệ thực vật, nơi chứa bao bì thuốc bảo vệ thực vật, nơi chứa nước rửa bình sa phun, nơi để đồ bảo hộ lao động, tủ thuốc y tế. Các hộ cũng ý thức được việc sử dụng phân bón, thuốc bảo vệ thực vật sao cho an toàn, hiệu quả, bảo đảm đủ thời gian cách ly trước khi thu hoạch.

NGÂN HUỖN